



Myrornas hållbarhetsrapport 2016

MYRORNA

Hållbarhetsrapporten

Hållbarhet är en del av Myrornas huvuduppdrag. Det är integrerat i allt vi gör. Det här är vår andra rapport och den omfattar hela vår organisation och vårt arbete under 2016.

Vi har valt att göra en hållbarhetsrapport för att rapportera om våra långsiktiga ambitioner utifrån omvärldens och våra intressenters syn och förväntan på Myrorna som organisation. Vi skapar insyn i vår verksamhet och transparens är helt nödvändigt för oss då vi är helt beroende av de gåvor som skänks till oss. Vi har ett ansvar att skapa så mycket värde som möjligt av de gåvorna. Våra värderingar är ansvar, mod och mångfald och vår hållbarhetsrapport ligger i linje med dem. Vi har valt att titta på de metoder som används inom GRI (Global Reporting Initiative) för att identifiera våra intressenter och vad de önskar av oss. Vi har

genomfört workshops och samlat in fakta, intervjuat några intressenter och tittat på de undersökningar som vi själva och våra samarbetspartners utfört under det gångna året. Utifrån det har vi skapat mål som vi rapporterar mot och följer upp. Vi vill utveckla våra sätt att mäta och vår hållbarhetsredovisning är ett strategiskt verktyg i vårt vardagliga arbete. Vi siktar på att framöver följa GRI:s riktlinjer och redovisa med GRI Matris. Rapporten är granskad av Myrornas styrelse. Den är inte granskad externt.

Besök oss på myrorna.se eller ta kontakt med:

Emma Enebog,
Hållbarhets- och affärsutvecklingschef
på Myrorna
08-120 198 75 eller
emma.enebog@myrorna.se.



Innehållsförteckning

INTERVJU MED VD CAROLINE ANDERMATT	4
MYRORNAS UPPDRAG	6
VÅR VÄRDEKEDJA	8
ORGANISATION	10
ÖVERSKOTTET BLIR TILL SOCIAL HJÄLP	11
NYHETER 2016	12
MYRORNA 2016 I SIFFROR	13
INTRESSETER	14
VÅRA MÅL	15
MÅL NUMMER ETT ÖKA ÅTERANVÄNDNINGEN	16
DELMÅL 1 ÖKA MEDVETENHETEN HOS KONSUMENTEN	17
DELMÅL 2 ÖKAD SERVICE TILL EN BREDARE MÅLGRUPP	19
MÅL NUMMER TVÅ MÖJLIGGÖRA FÖR EN CIRKULÄR OMSTÄLLNING	21
DELMÅL 4 ÖKA INSAMLING	22
DELMÅL 5 ÖKA SPÅRBARHET	25

MÅL NUMMER TRE ERBJUDA KVALITATIV ARBETSPRAKTIK	28
DELMÅL 6 MÖTA INDIVIDENS OCH VÅRA SAMARBETSPARTNERS FÖRVÄNTNINGAR	29
DELMÅL 7 ÖKA INDIVIDENS FÖRMÅGA GENOM DELAKTIGHET	31
MÅL NUMMER FYRA ARBETA EFTER VÅRA VÄRDERINGAR	33
DELMÅL 8 PROFESSIONELL ARBETSGIVARE	34
DELMÅL 9 VARA TRANSPARENTA I ALLT VI GÖR	38
DELMÅL 10 GÖRA MEDVETNA VAL	40
MÅL NUMMER FEM BIDRA TILL SAMHÄLLSFÖRÄNDRING	43
DELMÅL 11 IDENTIFIERA OCH LÖSA UTMANINGAR	44

Intervju med VD Caroline Andermatt.

Utmaningen ligger i att få politikerna att förstå konsekvenserna av att ideella aktörers förutsättningar förbises i upphandlingskriterierna för insamling av textil.



På vilket sätt bidrar Myrorna till ett mer hållbart samhälle?

Hela vår affärsmodell är per definition hållbar. Vi samlar in textil och prylar och förlänger deras livslängd genom att sälja dem. Det ger stora miljövinster. Vi erbjuder kvalitativ arbetspraktik till människor som står utanför arbetsmarknaden. Att ge människor en möjlighet att komma närmare egen försörjning är en vinst inte bara för individen, utan även för samhället. Vårt överskott som går till socialt arbete i Sverige är naturligtvis också en viktig komponent för vår hållbara affärsmodell.

Hur är Myrorna en del av den cirkulära ekonomin?

Vi driver tydligt den konkreta cirkulära agendan framåt! Varje dag samlar vi in enorma mängder kläder, prylar, böcker, möbler och mycket annat. Det gör att vi möjliggör för flera att konsumera mer hållbart samtidigt som vi är med och bidrar till samhällsutvecklingen långsiktigt.

Svenskarna blir allt mer intresserade av hållbarhet. Är det något Myrorna märker av?

Absolut. Alla blir mer medvetna, både de som handlar hos oss och beslutsfattare. Nu handlar det om att få fler att gå från att vara medvetna och intresserade till att faktiskt agera. Vi försöker ständigt bidra till att öka kunskapen om hållbarhet, för har man kunskap kan man agera därefter. Vårt uppdrag "Aktivera din garderob" är ett konkret exempel på det. Där delar vi med oss av handfasta tips på hur man kan leva och konsumera mer hållbart och över 2 000

personer har under året gått våra smarta microkurser och påbörjat resan mot en mer hållbar livsstil. Vi har dessutom en viktig uppgift i att göra det enkelt för konsumenterna att agera rätt och vi utgår alltid från kundernas behov. Det ska vara lätt att skänka och handla.

Vilka viktiga framsteg har gjorts under året?

Vi vill alltid få fler att lämna gåvor till oss och det finns massor av kläder och prylar därute som vi måste ta tillvara. Därför har vi, precis som förra året, jobbat mycket med att öka tillgängligheten genom att skapa fler insamlingsplatser. Vi har även arbetat aktivt med att göra det enkelt och inspirerande att handla på Myrorna. Vi presenterar till exempel produkterna tydligare, skyltar bättre och jobbar på att tydligare märka upp storlekar. Ett annat konkret exempel är att vi har börjat med insamling av kläder och hemtextil i alla Lindexbutiker i Sverige. Vi har dessutom samarbetat med Lindex för att ta fram en sneaker gjord av jeans som samlats in av Myrorna, vilket fick enormt fin respons. Att de stora konfektionsaktörerna pratar hållbarhet och vill vara en del av agendan tar Myrorna tillvara på.

Vilka är Myrornas utmaningar när det kommer till hållbarhet?

Varje år slänger svenskarna 70 000 ton textil i soporna, en outnyttjad resurs. Den resursen vill vi förvalta men det finns ett stort behov av tydligare regelverk för insamling av textil. Under 2016 har textilregleringsfrågan tagit stor plats. Utmaningen ligger i att få politikerna att förstå konsekvenserna av att ideella aktörers förutsättningar förbises i upphandlingskriterierna för insamling. När den sociala dimensionen saknas och kommersiella aktörer vinner upphandlingarna får det stora konsekvenser för den ideella sektorn. Om Myrorna inte kan samla in gåvor har vi inget att sälja. Det betyder i förlängningen att det får negativ inverkan för de verksamheter som är beroende av vårt överskott. Ingen insamling – inga härbärgen, soppkök, skyddade kvinnoborden, matkassar, kollar och ingen kvalitativ arbetspraktik. Det här är den i särklass mest affärskritiska utmaning vi står inför, och det sker här och nu. Det handlar dessutom om att säkra den hållbara konsumtionen i Sverige så att det som samlas in här i största möjliga utsträckning också säljs här. Annars ges inte konsumenterna möjlighet att göra hållbara val!

Varför är det viktigt att aktörer som Myrorna också arbetar med olika sociala frågor?

Det finns ett stort behov av ideella aktörer som hjälper till för att samhället ska fungera, vi är oumbärliga för den svenska välfärden! Vi är dessutom oumbärliga för många människor. Det vi på Myrorna åstadkommer genom att vi skapar ett överskott som går tillbaks till samhället är vi väldigt stolta för. Med hjälp av vårt bidrag har Frälsningsarmén bland annat delat ut 31 995 matkassar till behövande familjer och sett till att 131 606 hemlösa och kvinnor och barn i andra utsatta situationer har fått en sängplats. Det känns bra i hjärtat att ha bidragit till det.

Vi märker även att de sociala frågorna tar allt större plats hos traditionella företag och många kommersiella aktörer börjar nu inkludera den sociala dimensionen i sitt arbete. För att lyckas med det, frågar de oss om råd. Det gör mig stolt. Vi är en 120 år gammal organisation som inspirerar andra till att agera nytänkande!



Myrornas uppdrag.

Om Myrorna

I över hundra år har Myrornas uppdrag varit att genom återanvändning och arbetspraktik aktivt verka för ett mer medmänskligt och hållbart samhälle. Vi är Sveriges största butikskedja för second hand-varor och den största insamlingsaktören i vårt land. Vi har stora produktionsenheter på flera ställen i landet och 33 butiker, från Luleå i norr till Malmö i söder. Vi har ca 350 anställda och sysselsätter ungefär 600 personer i månaden genom arbetspraktik.

Allt som säljs i våra butiker är gåvor som privatpersoner och företag lämnat i våra butiker, i klädboxar, på återvinningscentraler eller som hämtats av någon av våra egna lastbilar.

Myrorna har de senaste åren haft ett överskott på över 30 miljoner kronor per år som kommit till stor användning i Frälsningsarméns omfattande sociala arbete.

Återanvändning

Ett av Myrornas huvuduppdrag är att öka återanvändningen i Sverige. Vi svenskar är duktiga på att källsortera, men när det gäller hanteringen av textil och prylar har vi en bit kvar. Vår strävan är att inspirera konsumenter till att köpa begagnat istället för nytt och att skänka det som kan användas igen istället för att slänga det i soporna. På så sätt förlängs produkternas livslängd och belastningen på klimat och miljö minskar. Myrorna strävar efter att öka insamlingsvolymerna till 2019. En del av vår samhällsförbättrande roll i Sverige är även att jobba förebyggande och att inspirera svenskar att återanvända mer.

Myrorna agerar utifrån EU:s avfallshierarki där återanvändning alltid är att föredra framför både återvinning och förbränning. Därför säljer vi i våra butiker så väl som till en utländsk marknad. På så sätt maximerar vi återanvändning och återvinning samtidigt som mängden som går till förbränning och deponi minimeras.

Arbetspraktik

Redan för 120 år sedan sålde Myrorna begagnade varor samtidigt som människor i behov av meningsfull sysselsättning fick komma och arbetsträna. Behovet av arbetspraktik har inte minskat sedan 1896. Tvärtom. I takt med arbetslivets specialisering och ständigt ökande krav på kompetens och erfarenhet så ökar snarare behovet av professionella aktörer som kan erbjuda handledning, anpassade arbetsuppgifter och har en stor förståelse för att människor har olika förmåga och förutsättningar. Myrorna har över 120 års erfarenhet av just detta. Det gör oss till en unik arbetsplats.

I Sverige idag är det många som står utanför arbetsmarknaden och det är bland annat två olika grupper som är framträdande; ungdomar och nyanlända. Vi står inför en utmaning att skapa förutsättningar för att inte bara dessa grupper ska lyckas, utan alla människor som av olika anledning står utanför arbetsmarknaden. Genom rätt anpassad och meningsfull sysselsättning i form av arbetspraktik vet vi på Myrorna att vi skapar just sådana förutsättningar.

Social nytta

Myrorna ska generera ett stabilt och långsiktigt överskott som går till Frälsningsarméns sociala arbete. Det sociala arbetet som sker i Frälsningsarméns regi är ett komplement till samhällets insatser. Vad det innebär kan skifta från plats till plats, allt efter vilka behov som finns. Det kan vara allt från att hjälpa ett offer för människohandel, till att dela ut en matkasse till en barnfamilj eller se till att en hemlös får tak över huvudet.



Ett mer medmänskligt och hållbart samhälle.



Vår värdekedja.

Vi arbetar med kontinuerliga förbättringar med syfte att nå våra mål kring ökad återanvändning och en kvalitativ arbetspraktik, samtidigt som vi ska ge ett stabilt överskott till Frälsningsarméns sociala arbete.

Myrorna samlar in och sorterar gåvor som säljs i våra 33 butiker i Sverige och utomlands. Eftersom det är stora mängder gåvor vi hanterar är det viktigt med transparens i alla led.



INSAMLING

Insamlingen sker främst via klädboxar, återvinningscentraler och i våra butiker. Vi hämtar även hemma hos privatpersoner och företag och samlar in i samarbete med modebutiker. Vi arbetar hela tiden med att förenkla givandet genom att öka antalet insamlingsplatser och utveckla nya insamlingsmetoder. Som Sveriges största insamlingsaktör ser vi det som vår uppgift att få fler att lämna in textil till Myrorna istället för att slänga den i hushållssoporna. Vi har därför som mål att kraftigt öka både vår textilinsamling och insamling av inredningsprodukter till 2019.

Volym 2016:
8 238 ton textil
5 920 ton prylar



TRANSPORTER

Vi har egna lastbilar och tre underentreprenörer som hanterar all logistik för att samla in gåvor, lämna in dem på sortering och leverera varor till butik. Våra logistiska lösningar är avgörande för att uppnå våra långsiktiga mål kring att öka återanvändningen. För att minska vår miljöpåverkan behöver vi se över hur vår logistik kan optimeras och effektiviseras. Arbetet pågår med att identifiera vårt nuläge för att sätta en handlingsplan för effektivare logistik.

Insamling och logistik i 124 kommuner



PRODUKTION

Idag har vi sju produktionsenheter spridda över hela Sverige. Där sorterar vi det som lämnas in på våra insamlingsplatser. För att effektivisera vår logistik sorterar vi gåvorna så nära insamlingsplatsen som möjligt. Här packas leveranser till butik och det som ska säljas utomlands. Vi sorterar även avfallet för att få så bra miljömässig hantering som möjligt. På våra produktionsenheter arbetar både anställda och personer på arbetspraktik.

7 produktionsenheter



FÖRSÄLJNING I VÅRA BUTIKER

De gåvor som samlas in säljs i första hand i någon av våra butiker. Myrorna har 33 butiker i Sverige, från Luleå i norr till Malmö i söder, och vi söker hela tiden nya attraktiva platser för att etablera nya butiker. I våra butiker arbetar både anställda och personer på arbetspraktik.

33 butiker
1 270 654 sålda böcker och multimedia
2 572 323 sålda inredningsprodukter
1 326 282 sålda kläder och hemtextil



FÖRSÄLJNING UTOMLANDS

För att säkerställa att så stor del som möjligt av det vi samlar in återanvänds behöver vi sälja främst textil, men även en mindre del inredningsprodukter, utomlands. Tillsammans med vår norska motsvarighet Fretex, äger vi ett exportbolag som heter Fretex International (FI), för att kunna sälja på utlandsmarknaden. FI säljer främst till länder inom EU och Asien där textilen sorteras igen och säljs i butik eller återvinns.

I dagsläget finns det ingen återvinningsindustri för textil i Sverige. Utomlands finns däremot alternativ i form av enklare återvinning, så kallad downcycling. Textilen blir till isoleringsmaterial eller putsplattor som kan användas inom industrin.

84 procent av textilen säljs utomlands
58 procent till Polen
12,5 procent till Irak
9,7 procent till Litauen

**I dagsläget
finns det ingen
återvinnings-
industri för textil
i Sverige.**

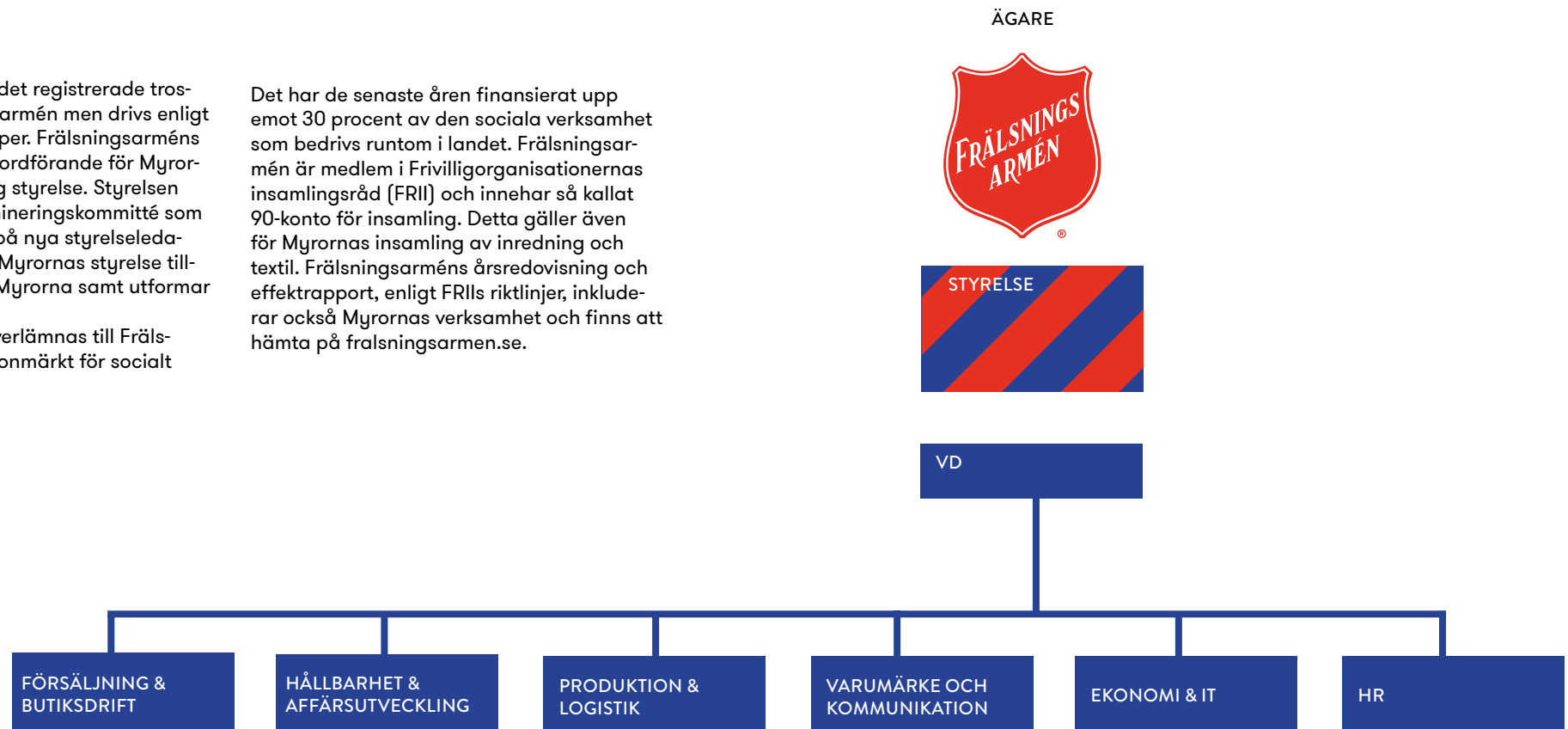
Organisation

Vår ägare

Myrorna är en del av det registrerade trosamfundet Frälsningsarmén men drivs enligt bolagsmässiga principer. Frälsningsarméns styrelse utser styrelseordförande för Myrorna samt tillsätter övrig styrelse. Styrelsen utser inom sig en nomineringskommitté som arbetar fram förslag på nya styrelseledamöter när så behövs. Myrornas styrelse tillsätter i sin tur VD för Myrorna samt utformar VD:s instruktion.

Myrornas överskott överlämnas till Frälsningsarmén och är öronmärkt för socialt arbete i Sverige.

Det har de senaste åren finansierat upp emot 30 procent av den sociala verksamhet som bedrivs runtom i landet. Frälsningsarmén är medlem i Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRIL) och innehar så kallat 90-konto för insamling. Detta gäller även för Myrornas insamling av inredning och textil. Frälsningsarméns årsredovisning och effektrapport, enligt FRILs riktlinjer, inkluderar också Myrornas verksamhet och finns att hämta på fralsningsarmen.se.



Överskottet blir till social hjälp.



Så här många hjälptillfällen skapades genom Frälsningsarméns sociala arbete 2016.

- Presentkort, matkassar, kläder, rekvisitioner, och annan ekonomisk hjälp
41 392
- Rådgivning/stödsamtal
10 666
- Vårddygning institutioner och förskolor (olika boenden för utsatta män, kvinnor och barn).
131 606
- Servering (mat eller fika på sociala center och kårer)
221 779
- Hembesök/sjukbesök
3 879
- Servicehus/sjukhus
14 286
- Dövtolkning/ledsagning
326

Frälsningsarméns sociala verksamhet arbetar även långsiktigt med människor i behov av stöd och hjälp samt förebyggande med barn, unga och vuxna. Deras barn- och ungdomsverksamhet finns på 50 platser runt om i landet där de bland annat erbjuder aktiviteter som fotboll, familjevolleyboll och kollo som redskap för integration.

**Totalt antal
hjälp­til­läf­fä­llen
423 934 st**

Nyheter 2016.



Myrorna fyller 120 år

2016 fyllde Myrorna 120 år. Mycket har hänt sedan starten 1896, men grundtanken finns kvar; att genom återanvändning och arbetspraktik aktivt verka för ett mer medmänskligt och hållbart samhälle. Jubileet firades med en färgsprakande kampanj som mottogs fantastiskt bra, såväl i butik som i sociala media.



Ny grafisk profil

Myrorna lanserade en ny grafisk profil 2016. Den nya profilen bygger på den välkända logotypen för att kunna skapa en hög igenkänning överallt. Det är en grafisk profil som kan leva länge och bidra till att man ska känna sig inspirerad och få köplust, men även signalera att vi är en seriös och professionell aktör med vår långa erfarenhet av insamling, försäljning och arbetspraktik.

Myrorna startar kurs

Under projektet "Aktivera din garderob" lanserade Myrorna två microkurser. Microkurserna är kostnadsfria och digitala. Microkurserna guidar konsumenten på ett inspirerande och underhållande sätt till hur man har en aktiv garderob och till hur man

handlar second hand. Kurserna kombinerar konsumentutbildning med inspiration. Den ena lanserades på våren 2016 och den andra på hösten.

Ett hållbart samarbete med Lindex.

Under 2016 utökade Myrorna och Lindex sitt samarbete genom att samtliga Lindexbutiker i Sverige har textilinsamling. Ett annat spännande samarbetsprojekt var framtagandet av en hållbar sko. Det var en sneaker som gjordes av jeansstygg som sorterats ut från Myrornas textilinsamling. Hela produktionsledet av skon har skett på ett hållbart vis både vad gäller hänsyn till miljö och sociala frågor. Läs mer på sid 46.



Myrorna 2016 i siffror.

Exempel på hjälptillfällen Frälsningsarmén har skapat under 2016.
Myrorna överskott finansierar ca en tredjedel av det totala antalet.

31 995
matkassar

12 956

fick hjälp med
kläder och
prylar från
Myrorna via
rekvisition.

131 606

sängplatser till hemlösa och
kvinnor och barn i utsatta
situationer.

MYRORNA SAMLAR IN

23
ton

textil om dagen

En CO² besparing
motsvarande



44 VARV
runt jorden
varje dag
med en personbil

~ 500^{GÖR}
samhällstjänst
på Myrorna varje år.

70%
AV ALL TEXTIL
ÅTERANVÄNDES.



20,3%
AV ALL TEXTIL
GICK TILL
ÅTERVINNING.

9.7%

FÖRBRÄN-
NING/
DEPONI



95%
chefer utbildade
i arbetsmiljö.



74%
av alla
chefer är
kvinnor

265 030 000 kr
omsättning

överskott
till socialt
arbete

30
000
000 kr

Röster från våra intressenter.

Våra intressenter är:

Kund
Givare
Arbetspraktikant
Konsument
Anställd
Partners
Lokalsamhället
Samhällstjänst
Ägare
Myndigheter

LOKALSAMHÄLLE

Lennart Bondesson, Kommunalråd
Kristdemokraterna, Örebro kommun

”Myrornas roll är en viktig del i civilsamhället, och en god samarbetspartner när det gäller återanvändning, där vi vill utveckla och stödja samverkan.”

PARTNERS

Sara Winroth,
Hållbarhetschef Lindex Group

”Vi har samarbetat med Myrorna sedan 2012 för att öka återanvändning och återvinning av textilier och plagg, men också för att steg för steg tillsammans kunna driva mot en mer cirkulär materialförsörjning. Tillsammans kan vi verka för en mer hållbar och resurs-effektiv framtid.”

ARBETSPRAKTIKANT

Dag Ösgård, Arbetspraktikant

”Jag har många trevliga kollegor och det är enkelt att vara sig själv på jobbet. Här har jag även fått chansen att testa på en ny bransch vilket är spännande med tanke på att jag är intresserad av second hand och gamla prylar.”

PARTNERS

Pär Karlsson,
Renhållningschef Karlstad Energi AB

”Vi valde att samarbeta med Myrorna eftersom att de har ett viktigt lokalt och socialt engagemang i Karlstad. Dessutom uppfyller de våra kriterier vad gäller att hantera avfall på bästa möjliga vis enligt avfallstrappan.”

GIVARE

Linn Ericsson, Givare

”Oftast har jag inte tid att sälja saker som jag inte längre använder, då är Myrorna ett bra alternativ. Det blir billigt för nästa användare, är bra för miljön och överskottet går till välgörenhet.”

ÄGARE

Carolina Nilsson, Verksamhetschef
Kvinnoboendet Skogsbo
(Frälsningsarmén)

”Vår främsta uppgift är att ge våldsutsatta kvinnor skydd och stöd. Det är viktigt för oss att kunna göra det lilla extra för varje person som vi hjälper, vilket är möjligt genom Myrornas finansiella bidrag till Frälsningsarmén. Samtidigt är jag stolt över att bidraget kommer ifrån Myrornas verksamhet som främjar hållbar konsumtion.”

KUND

Amanda Rodling, Kund

”Myrorna är ett schysst alternativ för att göra en insats för miljön, samtidigt som det inte gör avkall på min personliga klädstil.”

Våra mål.

Myrornas hållbarhetsrapport är till för våra intressenter. För att rapportera gentemot våra intressenter på bästa möjliga sätt har vi gjort en intressent- och väsentlighetsanalys. Utifrån analysen har vi formulerat våra mål som vi rapporterar mot i följande kapitel.

Huvudmål

Delmål

1 ÖKA ÅTERANVÄNDNINGEN

2 MÖJLIGGÖRA FÖR CIRKULÄR OMSTÄLLNING

3 ERBJUDA KVALITATIV ARBETSPRAKTIK

4 ARBETA EFTER VÅRA VÄRDERINGAR

5 BIDRA TILL SAMHÄLLS-FÖRÄNDRING

1 ÖKA MEDVETENHETEN HOS KONSUMENTEN

2 ÖKAD SERVICE TILL EN BREDARE MÅLGRUPP

3 ÖKA INSAMLING

4 ÖKA SPÅRBARHET

5 MÖTA INDIVIDENS OCH VÅRA SAMARBETSPARTNERS FÖRVÄNTNINGAR

6 ÖKA INDIVIDENS FÖRMÅGA GENOM DELAKTIGHET

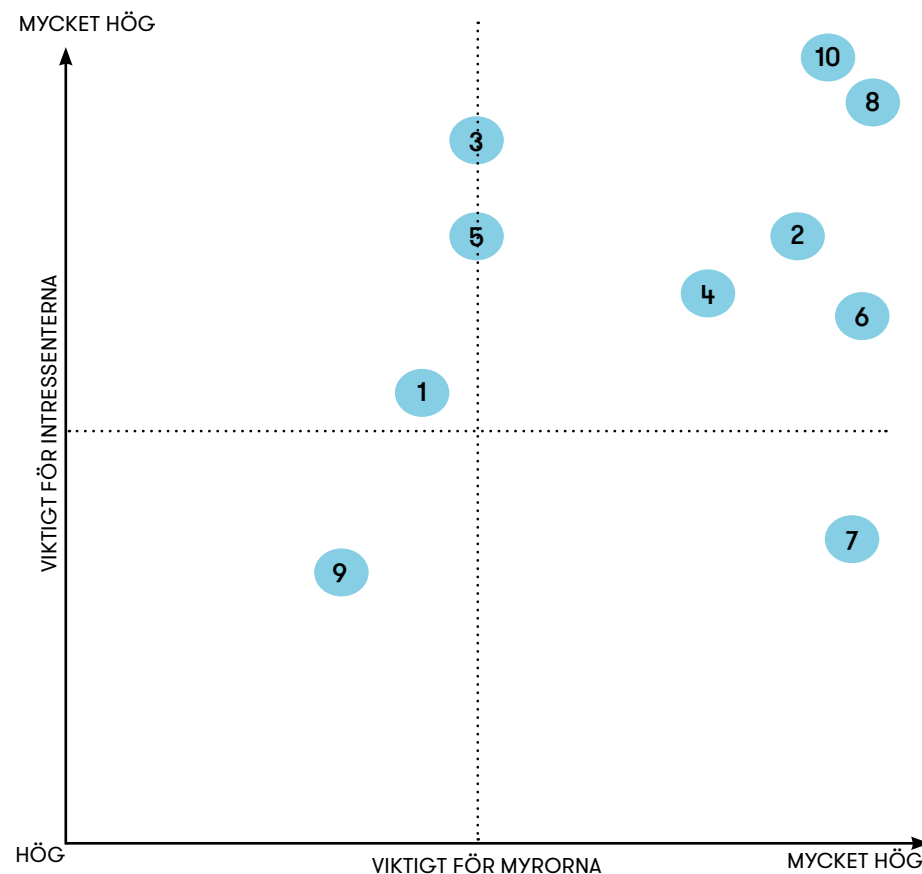
7 VARA EN PROFESSIONELL ARBETSGIVARE

8 VARA TRANSPARENTA I ALLT VI GÖR

9 GÖRA MEDVETNA VAL

10 IDENTIFIERA OCH LÖSA UTMANINGAR

Väsentlighetsanalys



1

Öka återanvändningen.

Att öka återanvändningen är ett av Myrornas huvuduppgifter. Återanvändning är ett effektivt och enkelt alternativ för att minska åtgången av resurser i ett hållbart samhälle. Genom återanvändning förlängs produkters livslängd, vilket minskar belastningen på miljö och klimat.

För att öka återanvändningen måste fler svenskar ändra sina beteenden. Varje år köper vi svenskar ca 12,5 kilo ny textil per person. Varje år slänger vi dessutom åtta kilo per person i hushållssoporna, trots att det visat sig att 60 procent av det är i så bra skick att det kunnat återanvändas istället¹. Myrorna gjorde 2015 en undersökning om hur vi svenskar använder de kläder som vi har i garderoben. Då visade det sig att sju av tio svenskar bara använder hälften av sina plagg i garderoben, eller mindre². Plagg som någon annan skulle kunna använda, istället för att köpa nytt. Vi måste sluta slänga kläder och vi måste sluta låta kläder ligga oanvända när de kostat så mycket naturresurser i tillverkningen.

Myrorna har arbetat med återanvändning i 120 år, men är mer aktuella än någonsin. Med bakgrund av vår erfarenhet och kunskap vill vi vara med och öka konsumenters medvetenhet, driva nya konsumentbeteenden och göra återanvändning till en självklarhet för alla konsumenter.

Öka medvetenheten hos konsumenten.

1 Öka återanvändningen

Vårt uppdrag

Myrorna anser att ökad medvetenhet och kunskap hos konsumenterna är en viktig faktor för att öka återanvändningen i Sverige. Vi vill inspirera och vägleda konsumenter att inte slänga, utan se till att kläder och saker används längre och oftare av konsumenten själv eller någon annan. Det har ett värde i flera led och det är viktigt att konsumenter förstår den totala miljövinsten som återanvändning ger. Vi vill också visa på vilka konkreta möjligheter konsumenten själv har för att återanvända mer i sin vardag. Därför arbetar vi för att driva nya konsumentbeteenden och att göra återvändning till en självklarhet för alla.

Strategi

Genom ökad kunskap om konsumenterna kan vi hitta rätt kanaler och skapa aktiviteter för att öka medvetenhet och förändra beteenden. Utifrån detta utformar vi våra informations- och kampanjaktiviteter med målsättning att inspirera och konkret förtydliga hur konsumenten kan öka sin återanvändning.



Öka medvetenheten hos konsumenten.

1 Öka återanvändningen

ÖKA MEDVETENHETEN HOS UNGA KONSUMENTER

Under andra halvåret 2016 adderade vi informativa budskap kring miljönytta och social nytta på våra säljkampanjer mot en ung målgrupp. Syftet är att genom en lustfylld och positiv kommunikation uppmäna till ökad medvetenhet.



MÅL

Att få fler i åldersgruppen 18-35 år att handla regelbundet.

UTFALL

17 procent av åldersgruppen uppger att de handlar second hand regelbundet³.



KURSER FÖR ATT SKAPA MEDVETENHET

Den mest hållbara konsumtionen är att använda det som redan finns. För att öka kunskapen och insikten hos konsumenterna lanserade vi, inom ramen för projektet "Aktivera din garderob", två kostnadsfria nätbaserade microkurser under 2016. Kurserna syftar till att hjälpa konsumenterna att aktivera sin garderob och lära sig handla second hand.

MÅL

Att fler svenskar ska använda mer än hälften av kläderna i sin garderob.

UTFALL

57 procent uppger att de kommer handla mer second hand i framtiden efter att ha gått Myrornas kurs "Lär dig handla secondhand".

Ökad service till en bredare målgrupp.

1 Öka återanvändningen

Vårt uppdrag

Myrorna vill bidra till att återanvändning blir en självklarhet för alla konsumenter. Vi ska bemöta våra kunder med god service både i butik och digitalt. Myrornas butiker spelar en viktig roll i arbetet med att öka återanvändningen. Vårt mål är att ständigt öka kundnöjdheten hos de tiotusentals besökare som kommer till våra butiker varje dag. Våra kunder och givare ska också känna att de bidrar till ett bättre samhälle genom att vara en del av Myrorna. Det är viktigt att de kan få lättillgänglig information om hur ett köp och en gåva gör skillnad för människa och miljö.

Strategi

Vi vill öka vår service och kundnöjdhet i alla våra möten med kunderna. För att uppnå våra mål behöver vi utveckla butiksupplevelsen i enlighet med kundernas förväntningar gällande sortiment, service och inspiration. Det ska vara enkelt för kunden att handla hos oss och se hur hen gör skillnad för människa och miljö genom sin gåva eller köp hos oss. Vi kommunicerar Myrornas affärsidé och koncept till nya målgrupper som idag inte besöker våra butiker för att inspirera dem till att handla second hand.



Ökad service till en bredare målgrupp.

1 Öka återanvändningen

ARBETA FÖR ATT GE KUNDEN DEN BÄSTA UPPLEVELSEN

Som en del i vårt butikskommunikationsprojekt för att förbättra upplevelsen i butik har vi under 2016 testat och skapat en gemensam bild för hur vi lyfter fram produkter. Det ska förenkla exponeringsarbetet för butiken och skapa en bättre upplevelse för besökaren. Utrullning av konceptet har startat under 2016 och väntas vara klart första kvartalet 2017.

Vi har också testat att förenkla prisbilden på vissa varor för att göra det mer lättillgängligt både för kunden och i vår hantering.

MÅL

Att nå över 80 procent bra kundupplevelse i snitt.

UTFALL

En digital kundundersökning i fyra butiker i Stockholm och Uppsala visade att 84,4 procent av besökarna hade en bra eller mycket bra kundupplevelse⁵.



NÅ NYA MÅLGRUPPER GENOM ANPASSAD KOMMUNIKATION

Vi vill vägleda och inspirera till att handla secondhand, och göra det mer lättillgängligt. Våra kampanjer ska öka återanvändningen genom att stärka oss i våra egna kanaler samt generera ökad bredd i målgruppen med fler unga. På det sättet hoppas vi att fler ska hitta till våra butiker. Under 2016 har vi genomgående arbetat med att våra kampanjer ska vara anpassade till våra digitala kanaler.

MÅL

Utforska nya kanaler och utveckla våra egna digitala kanaler.

UTFALL

- Intresset digitalt för tjänster kring gåvohantering har ökat med 68 procent.
- Intresset för att veta mer om Myrorna på hemsidan har ökat med 11 procent.

2

Möjliggöra för en cirkulär omställning.

Varje år slängs 70 000 ton textilier och en oidentifierad mängd heminredning till förbränning i Sverige. Ett första steg för att möjliggöra för cirkulär omställning är att flytta dessa 70 000 ton från förbränning till återanvändning och återvinning. För att det ska hända måste vi utveckla ett förbättrat insamlingssystem som gör det enklare att göra rätt val med bibehållet förtroende hos kunder och givare. Myrornas ledstjärna är att givaren ska känna sig trygg med att gåvorna går till det ändamål som det är avsett för, d.v.s. Frälsningsarméns sociala arbete.

Vi har som mål att öka vår insamling av textil till år 2018. Myrorna har också som mål att öka spårbarheten i våra flöden för att rapportera statistik till våra samarbetspartners och kunder. Vi arbetar med att utveckla vår egen verksamhet för att öka insamlingen, öka transparensen samt berätta hur gåvan hanteras hos oss och vad överskottet används till i Frälsningsarméns sociala verksamheter. Vi vill även fortsätta påverka vår egen bransch och samhället i stort för att uppnå dessa mål.

Öka insamling.

2 Möjliggöra
för en
cirkulär
omställning

Vårt uppdrag

Ett av Myrornas huvuduppdrag är att öka återanvändningen i Sverige. Vårt mål är att öka vår insamling av textil från 2014 till år 2019. Vi vill bidra till att skapa ett kundvänligt insamlingssystem som kan ta hand om all textil, hel såväl som trasig. Det är enklast för givaren och det bästa systemet ur ett miljöperspektiv.

Strategi

Målet att öka insamlingsvolymerna ska nås genom att göra det enklare för givaren att skänka gåvor. Det arbetar vi för genom att öka tillgängligheten och förtydliga vår kommunikation gentemot kommuner, samarbetspartners och givare. Vi vill ta emot all textil, även trasig för återvinning, och testat nya lösningar och ny kommunikation för att kunna göra det. Myrorna ser det som vårt sätt att möjliggöra för en cirkulär omställning där vi i framtiden i mycket större utsträckning även återvinnet textil. I dagsläget finns ingen återvinningsindustri för textil i Sverige. Tills vidare säljer vi därför vår textil för återvinning till utländska företag där textilen blir till exempelvis isoleringsmaterial eller putstraror som kan användas inom industrin.



Öka insamling.

2 Möjliggöra
för en
cirkulär
omställning



Förenkla givandet

Vi utvecklar ständigt nya samarbeten och förbättrade möjligheter för att förenkla för våra givare att lämna gåvor. Under året ökade vi tillgängligheten genom 69 utplacade behållare i fastighetsnära områden, 4 nya samarbeten med återvinningscentraler samt ett stort nationellt insamlingsprogram tillsammans med Lindex. Insamlingsvolymen minskade marginellt under 2016, sannolikt beroende på ökad konkurrens.

Samarbete med modeföretag

Under året har Myrorna utvecklat och lanserat ett fullskaligt insamlingsprogram tillsammans med vår partner Lindex och det gäller för alla deras butiker runt om i landet. Syftet är att göra det enklare för deras kunder att skänka använda plagg och textil till Myrorna men även att fånga upp Lindex restprodukter från reor och reklamationer.

Sedan tidigare har Myrorna även samarbete med Åhléns, Varner-gruppen och MQ-gruppen för att ta emot restprodukter från reor och reklamationer från deras verksamhet. En tvåveckors insamlingskampanj med fokus på jeans genomfördes i februari med Cubus som är en del av Varnergruppen.

Exempel från en återvinningscentral

En av årets nya återvinningscentraler är Retuna i Eskilstuna där Myrorna samlar in textil. Återbruksgallerian Retuna i Eskilstuna är Sveriges första shoppinggalleria för produkter som kan återanvändas.

Det som lämnas in tas emot av personal från Eskilstuna kommun som gör en första gallring. Därefter fördelas sakerna ut till de återbrukande butikerna i gallerian, där de repareras, fixas till, omvandlas och förädlas och får fortsatt liv då de säljs vidare.

Myrorna har valt att inte ha egen butik i Retuna men hämtar all överbliven textil som sen säljs utomlands.

MÅL

- Målet är att öka insamlingen av textil och heminredning mellan 2014 och 2019.
- Utveckla samarbetena vidare och testa oss fram med olika projekt för att förenkla givandet.

UTFALL

- 2016 samlade Myrorna in 8 239 ton textil, en minskning med 2,4 procent mot föregående år.
- 2016 samlade Myrorna in 5 920 ton prylar och heminredning (ej medräknat större möbler), en ökning med 31,5 procent mot föregående år.
- Nya insamlingsplatser 2016.
 - 69 st nya behållare
 - 4 nya samarbeten med ÅVC
 - 211 st nya insamlingspunkter i Lindexbutiker.

Öka insamling.

2 Möjliggöra
för en
cirkulär
omställning

Samla in all textil.

Myrornas vill samla in all textil. Det är viktigt för att göra det enkelt för givaren och öka insamlingen, men möjliggör även en cirkulär omställning. Marknaden för hantering av trasig textil är ny och outvecklad.

Ett viktigt steg för att utveckla marknaden är att öka insamlade volymer av trasig textil. Myrorna har som mål att utveckla en god och fungerande hantering även för trasig textil. Vi gör det genom att pröva oss fram, genomföra kontinuerliga utvärderingar och steg för steg hitta lösningar som fungerar.

Under 2016 genomförde Karlstads Energi AB en enklare upphandling som Myrorna vann. (Myrorna var sedan tidigare insamlingspartner till kommunen på ÅVC.)

I samband med detta utvecklade parterna insamlingen på kommunens ÅVC med avsikt att ta allt och öka insamlingen av textil. Relativt enkla insatser identifierades och genomfördes under hösten 2016. Insamlingspunkten flyttades upp på insamlingsrampen, det vill säga mer centralt i flödet och med fokus på att fånga upp all textil. Dessutom utbildades återvinningscentralens personal och det gav möjlighet till ett förbättrat samarbete mellan aktörer samtidigt som ett större engagemang för insamlingen skapades.

Karlstad Energi AB genomförde även en kampanj om vikten om att samla in textil. Det tre insatserna gav effekt redan första månaden med en ökning av insamlingen med 30 procent från tidigare nivåer.



MÅL:

Vidareutveckla vårt arbetssätt för att ta emot all textil samt avyttra den trasiga textilen. Vidareutveckla mätmetod för kvalitet.



Återrapportering till kommuner och samarbetspartners.

Under året har Myrorna vidareutvecklat vår återrapportering till kommuner och samarbetspartners. En insamlingsrapport har tagits fram och spridits till samtliga kommuner och partners som vi samarbetar med. Vi har även tagit fram och spridit kommunernas lokala insamlingsstatistik i alla de kommuner där vi verkar.

MÅL

Ha årlig rapportering av hög kvalitet till kommuner och samarbetspartners.

UTFALL

En ny kommun har fått årsrapporten 2016. Totalt 124 kommuner 2016.

Öka spårbarhet.

Vårt uppdrag

Myrorna har som mål att utveckla full spårbarhet från insamlingspunkt till försäljnings-tillfället i någon av våra 33 butiker eller till våra kunder på den utländska marknaden. För oss är det viktigt att kunna berätta vad som händer med all textil och alla heminredningsartiklar vi samlar in. Spårbarheten är grundläggande för vår trovärdighet gentemot givare och samarbetspartners. Genom att arbeta med spårbarhet och statistik kan vi även styra hur flödena hanteras. Myrornas målsättning är att styra flöden i enlighet med avfallshierarkin. Det innebär att vi alltid ska maximera återanvändning och minimera förbränning/deponi.

Strategi

Vi uppnår detta genom att fortsätta utveckla våra rutiner för inrapportering av statistik, men även genom att ställa krav på att få flödesrapporter från våra kunder på den utländska marknaden. Vi har under flera års tid aktivt deltagit i forskningsprojektet kring det frivilliga certifieringssystemet "Nordic textile reuse and recycling commitment" som Svenska miljöinstitutet driver på uppdrag av Nordiska ministerrådet. Projektet syftar till att få till stånd en mer seriös och transparent textilinsamling i hela Norden. Vi deltar för att öka vår kunskap, men även för att vara med och påverka utvecklingen av transparens i branschen. 2014 lanserade Myrorna, som första svenska insamlingsaktör, en uppförandekod för försäljning till utländska marknader. Genom den kan vi styra och säkra att återanvändningen maximeras och förbränningen minimeras.



Öka spårbarhet.

2 Möjliggöra för en cirkulär omställning

Myrornas uppförandekod

Myrorna har en uppförandekod som ska säkerställa korrekt hantering av våra gåvor när de säljs på utlandsmarknaden. Den har tagits fram eftersom vi anser att det är av yttersta vikt att våra gåvor, så långt som möjligt, hanteras på ett etiskt och miljörätt sätt. I koden finns rekommendationer och minimikrav på vad som förväntas av kunden när den gör affärer med Fretex International AS (FI)⁴.

Uppförandekoden fokuserar på:

- Efterlevnad av avfallshierarkin, d.v.s. maximering av återanvändning och minimering av förbränning.
- Säker hantering av farligt avfall.
- Arbetsmiljöfrågor som löner, diskriminering etc.
- Sund affärsmässighet och transparens.
- Säker och miljömässig transport av gåvor.

MÅL

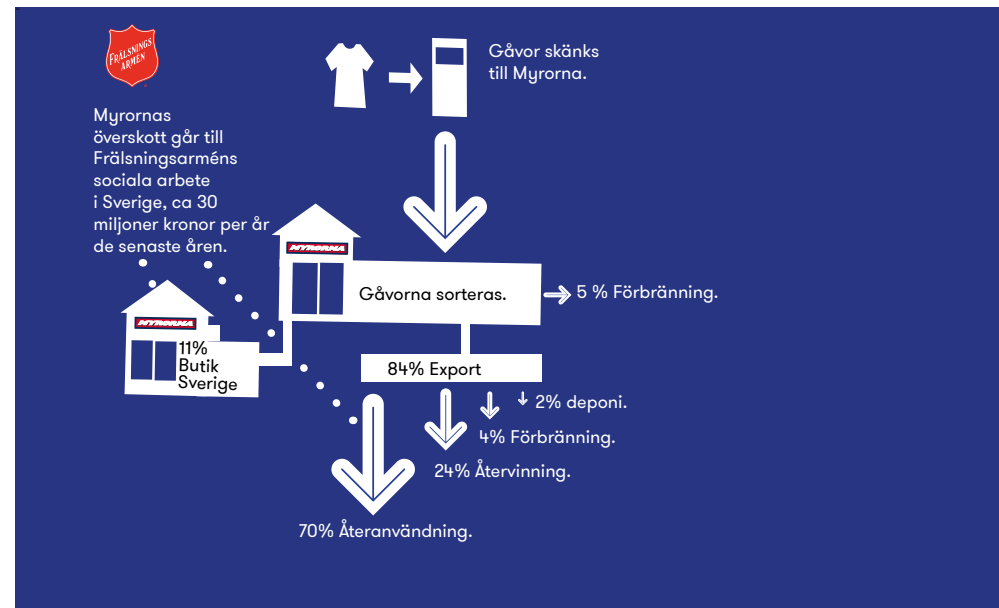
Vidareutveckla vårt arbete med uppförandekoden.

UTFALL

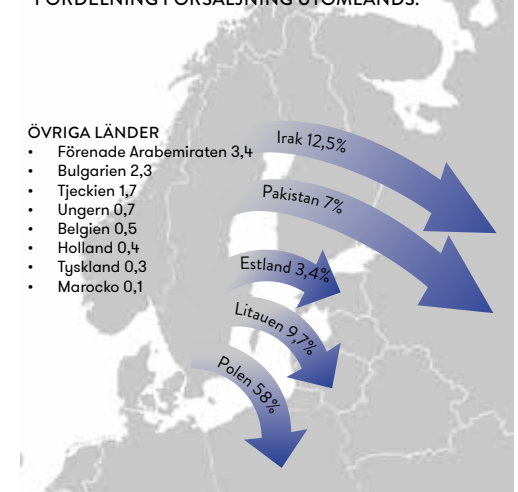
- 68 procent av FI kunder har genomgått en intern revision.
- 18 procent av FI kunder har genomgått en revision av en tredjepartsgranskare vilket motsvarar 6 % av såld volym.

Flödesrapportering för textilier

Inom ramen för vårt arbete med spårbarhet och transparens tar Myrorna varje år fram en flödesschema för att rapportera kring våra textilflöden utifrån avfallshierarkin.



FÖRDELNING FÖRSÄLJNING UTOMLANDS.



MÅL

Vidareutveckla en kvalitetssäkrad rapport för spårbarhet och statistik av våra textilflöden utomlands.

UTFALL

På den totala mängden insamlade textilen 2016.

Återanvändning	70%
Återvinning	20,3%
Förbränning	8%
Deponi	1,7%

Öka spårbarhet.

2 Möjliggöra
för en
cirkulär
omställning



Certifiering av transparent textilinsamling.

Myrorna har i flera år medverkat i det frivilliga certifieringssystemet "Nordic textile reuse and recycling commitment", ett projekt som syftar till att få till stånd en mer seriös och transparent textilinsamling i hela Norden. Det är en del av Nordiska Ministerrådets initiativ för grön tillväxt och har initierats av Nordiska avfallsgruppen. IVL Svenska Miljöinstitutet leder projektet i samarbete med Copenhagen Resource Institute, CRI, (Danmark), Ostfoldforskning (Norge) och Environice (Island).

Under 2015 inleddes testprojektet "Part 2 Implementation" för att säkra en frivillig certifiering. Tanken med den frivilliga certifieringen är att aktörer som vill samla in textil ska kunna visa att de är seriösa insamlare och följer en så kallad uppförandekod. Koden innehåller både miljömässiga krav, samt krav på transparens och uppföljning. Myrorna är den enda svenska aktören i testprojektet.

Under projektet genomfördes ingen certifiering av någon aktör. Istället togs erfarenheterna med i arbetet för att implementera den frivilliga certifieringen. Däremot genomfördes 2016 en tredjepartsrevision av Myrornas verksamhet som en del av projektet.

MÅL

Att fortsatt förbereda organisationen inför en kommande certifiering utifrån projektet "Nordic textile reuse and recycling commitment".

3

Erbjuda kvalitativ arbetspraktik.

Vår verksamhet startade 1896, och 1899 öppnade den första butiken som hette Myrorna på Götgatan i Stockholm. Redan då var praktik och arbetsträning för människor som stod utanför arbetsmarknaden en del av verksamheten. Myrorna vill erbjuda kvalitativ arbetspraktik, vara en seriös aktör på marknaden och långsiktigt utveckla våra tjänster.

Vi tar idag emot arbetspraktikanter från flera aktörer, bland annat Arbetsförmedlingen, kommuner och olika utbildningsanordnare. Syftet med att göra arbetspraktik på Myrorna kan vara många. Arbetspraktikanten kan behöva bli bättre förberedd på arbetets villkor, hitta motivation till förändring av livsstil, få färskare referenser eller förtydliga sin arbetsförmåga i förhållande till arbetsmarknadens villkor. Arbetspraktikens syfte, längd och placering styrs av våra samarbetspartners, men Myrorna individanpassar arbetspraktiken och ser helst att arbetspraktikanten är hos oss i minst tre månader. Det är då vi kan se en effekt av utvecklingen hos individen. Vi tillhandahåller utbildad personal på våra enheter som arbetar enligt vår handledarmetodik och har kontakt med våra samarbetspartners. Vi är tydliga med att vi inte ger anställning, utan just arbetspraktik. Vi ger även tydlig information om vad vi kan förvänta oss av varandra, vad vår arbetspraktik innebär och hur vår metodik ser ut. Hos oss kallas alla som gör arbetspraktik för samarbetare.

Möta individens och våra samarbetspartners förväntningar.

3 Erbjud
kvalitativ
arbets-
praktik

Vårt uppdrag

Forskning visar att ju snabbare personer kommer in i någon form av sysselsättning som praktik eller studier, desto fortare kan de bli självförsörjande. Vi vill vara den seriösa aktör våra nuvarande och blivande samarbetspartners först tänker på när det handlar om kvalitativ arbetspraktik. Vi ska ha ett professionellt bemötande och en god arbetsmarknadskunskap samt kunskap i de olika politiska beslut som kan komma att påverka oss och vårt arbete med arbetspraktik.

Strategi

För att möta våra samarbetspartners och individens förväntningar arbetar vi med att ständigt utveckla våra samarbeten och vår handledning. Idag ser det olika ut över landet och vi kommer fram till och med 2018 att fortsätta implementera samma metod på alla våra enheter. Det skall inte spela någon roll var i landet man bor – man ska alltid få samma bemötande av Myrorna. Då arbetsmarknadspolitiken och samhället ständigt förändras är det viktigt att vi är flexibla och har en god omvärldsbevakning.



Möta individens och våra samarbetspartners förväntningar.

3 Erbjud
kvalitativ
arbets-
praktik

Utveckla arbetet med våra samarbetspartners

Vi kommer under kommande år att fortsätta implementera vår metod, samarbetstrappan, på alla våra enheter för att underlätta samarbetet med våra samarbetspartners.

Våra samarbetspartners

Idag samarbetar vi med främst med Arbetsförmedlingen och deras kompletterande aktörer. Kompletterande aktörer är samlingsbegreppet för de företag som samverkar med Arbetsförmedlingen och som erbjuder sökanden en kompletterande arbetsförmedlingstjänst och individuellt anpassade tjänster som innefattar personlig handledning och stöd utifrån varje deltagares specifika behov. Arbetsförmedlingen placerar arbetspraktikanter hos oss direkt eller via kompletterande aktörer genom bland annat programmen "Stöd och matchning", förstärkt arbetsträning, språkpraktik inom etableringen och instegsjobb. Kommuner placerar arbetspraktikanter hos Myrorna direkt eller via kompletterande aktörer, genom socialkontoret och arbetsmarknadsenheten eller sommarjobb för skolungdomar genom utbildningsförvaltningen. Vi tar även emot personer som har praktik som en del av sin yrkesförebereidande utbildning eller som ska

Fördelning placeringar

Arbetsförmedlingen	39%
Kommunen	26%
Kriminalvården	14%
Volontärer	5%
Kompletterande aktörer	16%

göra lärande i arbete via olika utbildningsanordnare. Myrorna tar även emot personer från Kriminalvården varje år som gör sin samhällstjänst i vår verksamhet. Sedan 2013 samarbetar Myrorna med bland annat Stockholms Stad gällande ensamkommande flyktingungdomar. Ungdomarna bor på stadens boenden, går i skolan samt erbjuds att göra arbetspraktik på eftermiddagar, kvällar och helger på någon av Myrornas enheter.

MÅL

Målsättningen är utveckla långsiktiga samarbeten med jämn kvalitet över hela landet.

UTFALL

- Kriminalvården: ca 500 personer gör samhällstjänst varje år.
- Stockholms stad: Vi har sedan 2013 tagit emot 52 ensamkommande flyktingungdomar.

Kompetensutveckling

I samarbete med Misa kompetens så utbildade vi vår personal i en handledningsmetodik som utgår från Supported Employment. Supported Employment utvecklades i USA på 70-talet som ett alternativ till dåvarande arbetsverksamheter. Metoden har spridit sig och är idag en av de mest utbredda metoderna i västvärlden när det gäller att utforma stöd för personer med funktionsnedsättning att komma till och behålla ett arbete.

En av de bärande delarna i metoden är att den ska hjälpa personer till en egen försörjning. Myrorna vill med denna utbildning kunna erbjuda en mer kvalitativ handledning och praktik för våra samarbetare och på så sätt komma närmare deras yrkesmål. Detta gör vi bland annat med de verktyg för uppföljning och utveckling som vi får ta del av på utbildningen.

Behovet av språkträning är stort i Sverige och kommer att öka ännu mer framöver. Myrornas verksamhet är en mycket bra plats för språkträning och vi vill därför utveckla kompetensen i organisationen för att kunna ta emot flera personer i språkträning. Under kommande år kommer vi att kunna erbjuda fler platser, framför allt i Stockholm, för kvalitativ språkträning.

MÅL

Målsättningen är att alla som är handledare på Myrorna ska kunna erbjudas kontinuerlig fortbildning inom olika funktionsvariationer och språkinlärningskurser för att bättre kunna ge en kvalitativ handledning.

UTFALL

- 50 personer har gått en endagsutbildning för att få större förståelse och kunskap kring olika neuropsykiatriska diagnoser.
- 13 medarbetare i Stockholm har gått en språkinlärningskurs på tre dagar genom SFI/ABF:s försorg.

Öka individens förmåga genom delaktighet.

3 Erbjud
kvalitativ
arbets-
praktik

Vårt uppdrag

Vi tror att bästa möjliga utveckling för individen sker när hen får äga sin egen process med stöd från våra utbildade handledare. Alla arbetspraktikanter ska ha en individanpassad plan med dokumentation från varje steg i samarbetsstrappan som den själv ska ha tillgång till. Målet är att komma närmare arbetsmarknaden eller in i studier. Målet kan även vara att komma in i en verksamhet hos annan myndighet och att få rätt ersättning utifrån individens situation.

Strategi

Genom att ständigt utveckla vår kunskap och erbjuda våra anställda vår metodutveckling kan vi möta individens behov på ett professionellt sätt.



Öka individens förmåga genom delaktighet.

3 Erbjud
kvalitativ
arbets-
praktik

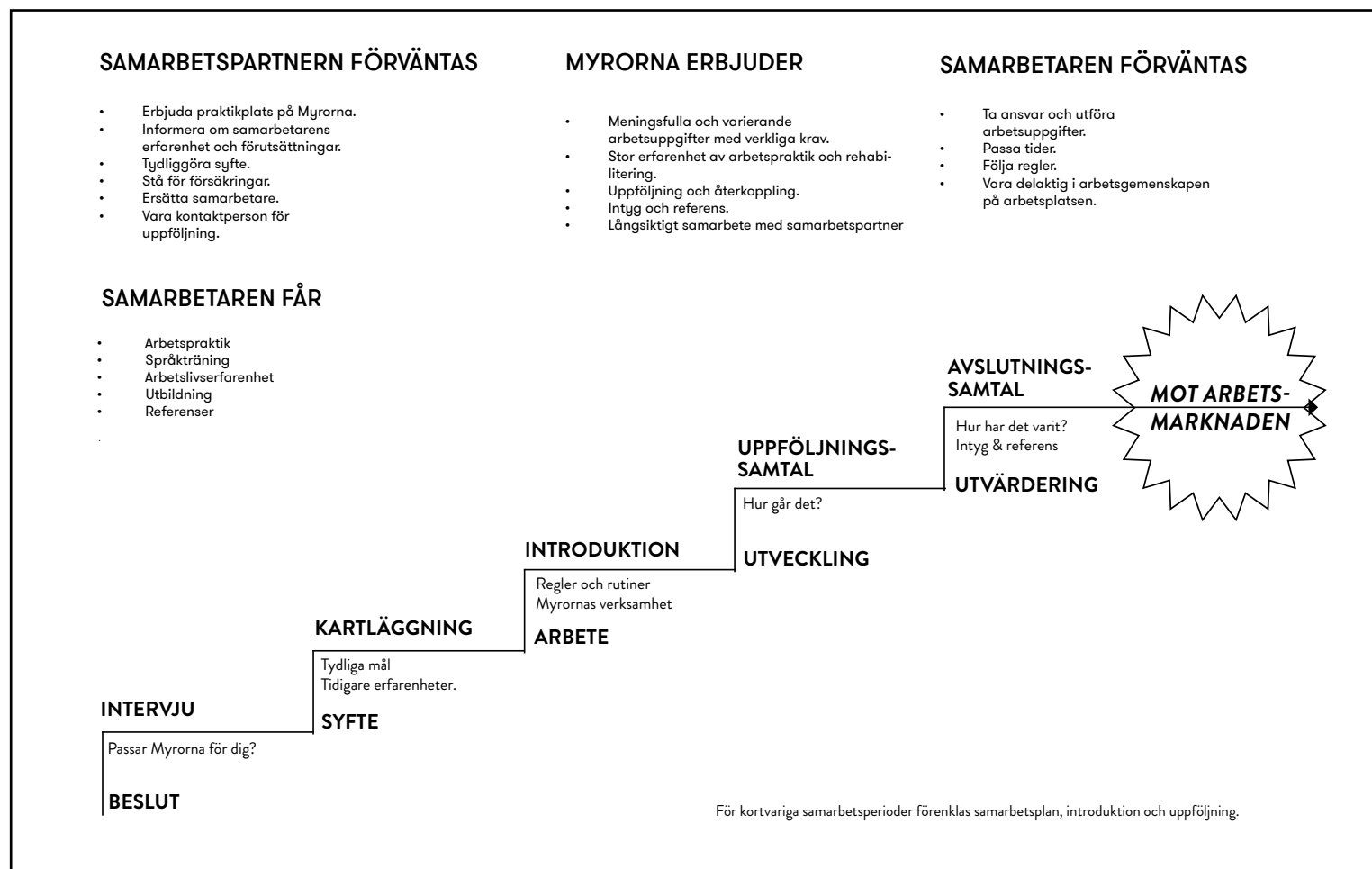
Uppföljning och utveckling enligt samarbetstrappan.

Samarbetstrappan är Myrornas metod och verktyg för handledare och arbetspraktikanter att gemensamt leda, följa upp och dokumentera arbetspraktikantens process. Vi kallar den för samarbetstrappan eftersom vi kallar de personer som utför arbetspraktik hos oss för "samarbetare".

För Myrorna är det viktigt att samtliga enheter har kompetens och möjlighet att följa samarbetstrappan.

MÅL

Att fortsätta utforma process för kvalitetsäkring av samarbetstrappan för alla enheter under 2017 samt påbörja kvalitetssäkringsarbetet.



4

Arbeta efter våra värderingar.

Myrorna är en idéburen organisation som under 120 år har arbetat efter vår värdegrund. Våra värderingar är mod, ansvar och mångfald. Att vara etisk innebär för oss att vara tydliga och transparenta i allt vi gör och utforma vår verksamhet efter det som är bäst för individ, samhälle och miljö. Det är därför mycket viktigt att vi hela tiden håller oss uppdaterade med vad som händer i Sverige och omvärlden och anpassar vår verksamhet efter vår samtids behov.

Det är tack vare våra medarbetare, givare och kunder som vi har kunnat verka i 120 år och deras förtroende är avgörande för att vi ska kunna fortsätta driva vårt sociala arbete i minst 120 år till. Vi fokuserar därför på att vara en professionell arbetsgivare, vara transparenta i allt vi gör och göra medvetna val vad gäller vår egen miljöpåverkan.

Professionell arbetsgivare.

4 Arbeta
efter våra
värderingar

Vårt uppdrag

Att vara en professionell arbetsgivare innebär att vara ansvarsfull och att behandla alla medarbetare med respekt. Det innebär att vi följer de direktiv som följer av lagstiftning och kollektivavtal inom exempelvis arbetsrätt, arbetsmiljö och försäkringar. Det innebär också att Myrorna vill få fram varje medarbetares fulla potential att göra ett så bra arbete som möjligt. Detta är viktigt av framförallt två anledningar. För det första ska alla anställda känna en trygghet i att Myrorna som arbetsgivare agerar på ett sätt som följer lagstiftning och kollektivavtal. För det andra har Myrorna ett viktigt samhällsuppdrag, och för att kunna uppfylla det är vi beroende av att alla anställda bidrar utifrån sin förmåga.

Strategi

Vi når våra mål främst genom utbildning, verksamhetsutveckling och stöd från våra specialistfunktioner. Genom att utbilda, framförallt våra chefer, i lagar, kollektivavtal, ledarskap och Myrornas värderingar skapar vi förutsättningar för dem att agera professionellt gentemot sina anställda. Vi ska också se till att de specialistfunktioner som finns får utbildning för att hålla sig à jour och kunna förmedla rätt information till organisationen. Verksamhetsutveckling ska säkerställa att organisationen är rätt anpassad för att Myrorna ska kunna uppfylla sitt uppdrag. Genom stöd från specialistfunktioner till chefer ser vi till att kunna hantera alla typer av frågor som uppkommer. Stödet kan också bestå av informationsmaterial i form av policys, blanketter och mallar som gör det enklare för våra chefer att agera professionellt.



Professionell arbetsgivare.

4 Arbeta
efter våra
värderingar

Interna utbildningar i arbetsrätt, arbetsmiljö, rehabilitering och stresshantering.

Myrorna genomför interna utbildningar för chefer i arbetsrätt, arbetsmiljö, rehabilitering och stresshantering samt upprättar stöddokument som följer svensk lagstiftning inom dessa områden. Alla chefer på Myrorna ska minst vart femte år gå Myrornas interna endagsutbildning i arbetsmiljö. Genom denna utbildning får de en uppdatering i lagstiftning rörande arbetsmiljö samt förutsättningar att kunna ta emot delegering av arbetsmiljöuppgifter från sin närmaste chef.



Under 2016 gjorde vi en samlad större insats, bland annat utifrån den nya Arbetsmiljöverkets nya författningssamling (AFS) om organisatorisk och social arbetsmiljö. Det var en tvådagars utbildning för alla enhetschefer i arbetsmiljö och stresshantering.

**95 procent av
cheferna har gått
en utbildning i
arbetsmiljö.**

MÅL

90 procent av cheferna ska ha gått en endags- eller tvådagarsutbildning i arbetsmiljö senast 2016.

UTFALL

95 procent av cheferna har gått en utbildning i arbetsmiljö som är minst en dag under 2016.

Kollektivavtal

Myrorna är anslutna till kollektivavtalet mellan Svensk Handel å ena sidan och Handelsanställdas förbund och Unionen å andra sidan. Genom kollektivavtalet omfattas alla anställda av försäkringar vid exempelvis pension och sjukdom. Detta är också grunden för den goda samverkan som Myrorna vill ha med fackliga organisationer. Genom kontinuerliga avstämningar med facket på central, regional och lokal nivå skapas förutsättningar för en god samverkan. Genom medlemskapet i Svensk Handel har Myrorna rätt till specialiststöd inom arbetsrätt och arbetsmiljö vilket stärker kompetensen inom Myrorna ytterligare.

MÅL

Fortsätta ha kontinuerliga avstämningar med facket på central, regional och lokal nivå.

Professionell arbetsgivare

4 Arbeta
efter våra
värderingar

Ledarskap för individens utveckling.

Myrorna stärker ledarskapet inom organisationen för att skapa förutsättningar för anställda att bidra med sin fulla potential. Detta sker genom tre konkreta aktiviteter; verksamhetsutveckling i form av en ny ledningsstruktur, ledarskapsprogram för chefer samt tillförande av förstärkt handledarkompetens.

Med start 2014 införde Myrorna en ny ledningsstruktur som fortfarande implementeras i organisationen. Den nya ledningsstrukturen innebär att det på varje enhet ska finnas en enhetschef och en biträdande enhetschef. På större enheter ska det även finnas minst en arbetsledare. Denna struktur bidrar till ett närmre ledarskap där medarbetarna också känner sig mer delaktiga i beslut.

Varje chef och anställd ska genomföra utvecklingssamtal två gånger per år och ha avstämningssamtal minst en gång per månad, något som skapar förutsättningar för utveckling både hos medarbetaren och för Myrorna.

Alla enhetschefer på Myrorna genomgick ett ledarskapsprogram under 2014, 2015 och



2016 där deltagarna tillsammans arbetade fram konkreta framgångsbeteenden för chefer som är i linje med Myrornas värderingar och bidrar till att Myrorna utvecklar sin verksamhet genom dess medarbetare. Därefter skapades en feedbackstruktur där alla chefer på olika sätt fick feedback på sina beteenden och därigenom ökad möjlighet till en beteendeförstärkning/förändring.

Samtliga arbetsledare och biträdande chefer genomgick 2015 och 2016 en tredagarsutbildning i ledarskap där fokus låg på Myrornas värderingar, utvecklingssamtal och kommunikation.

Under 2017 ska en kontinuerlig chefshandledning tas fram och implementeras för att ytterligare förstärka ledarskapet och ge konkret handledning i chefsvardagen.

MÅL

- 100 procent genomförda utvecklingssamtal.
- 90 procent av enhetscheferna gått ledarskapsutbildning.
- 90 procent av arbetsledarna och biträdande butikschefer gått ledarskapsutbildning.

UTFALL

- 90 procent av alla enhetschefer har gått ledarskapsutbildningen.
- 95 procent av Myrornas arbetsledare och biträdande butikschefer har gått ledarskapsutbildningen.
- 59 procent av enheterna har haft utvecklingssamtal med samtliga anställda två gånger under 2016.

Professionell arbetsgivare

4 Arbeta efter våra värderingar

Lika villkor för alla anställda.

Myrornas människosyn utgår från en tro på människans vilja och förmåga att ta ansvar och nå resultat. Alla människor, oavsett kön, ålder eller etniskt ursprung skall ha samma förutsättningar. Myrorna ska ta vara på värdet i medarbetarnas olikheter. Alla medarbetare skall vara medvetna om och agera i enlighet med Myrornas värderingar. Vi skall öka kunskapen om jämställdhet och påverka attityder. Inom Myrorna skall alla människor respekteras.

En jämnare fördelning mellan kvinnor och män ska eftersträvas inom olika yrken, nivåer och arbetsplatser, i synnerhet i sådana sysselsättningar där yrkesval och rekrytering visat sig vara könsbundna. Vi vill att Myrorna skall upplevas som ett företag som arbetar aktivt för jämställdhet. Vid rekrytering ska meriter och inte kön vara avgörande. Kvinnor ska uppmuntras till att söka icke traditionella kvinnliga tjänster.

En lönekartläggning av kvinnor och mäns löner i samma befattningar, görs varje år. Kvinnor och män skall ha lika möjligheter till anställning, utbildning, befordran och utveckling i arbetet.

Vi skall öka kunskapen om jämställdhet och påverka attityder. Inom Myrorna skall alla människor respekteras.

Chefen ska ge män och kvinnor samma förutsättningar att klara sina jobb och ställa samma krav på dem. Lön baseras, oavsett kön, på arbetets krav, svårighetsgrad, arbetsresultat samt viljan till att ta ansvar.

Arbetsplatser, metoder, organisation och arbetsförhållanden i övrigt ska anordnas så att de lämpar sig för både kvinnor och män.

Förvärvsarbete ska kunna förenas med föräldraansvar. Män och kvinnor ska ha samma möjligheter till föräldraledighet. Vi ska uppmuntra och underlätta för föräldrar som väljer att dela på föräldraledigheten.

MÅL

- Minst hälften av Myrornas chefer ska vara kvinnor.
- Samtliga medarbetare ska få information om policy för kränkande särbehandling minst en gång per år.

UTFALL

- År 2016 var 74 procent av Myrornas chefer kvinnor.
- Har inte följts upp under 2016, men ambitionen är att göra det under 2017.

Alkohol- och drogpolicy

Missbruksproblemen i vårt samhälle är allvarliga och leder till stora sociala och ekonomiska problem. Missbruksproblemen är också ökande, framförallt i lägre åldersgrupper. På en arbetsplats angår någons missbruksproblem alla.

Myrorna har en arbetsmiljö som är fri från rökning, alkohol och andra droger. Alla personalvårdande åtgärder, representation och resor, som arrangeras och/eller bekostas av Myrorna skall vara alkohol- och drogfria. Vid misstanke om alkohol- eller drogmissbruk skall enhetschefen, i samtal med berörd person, ta initiativ till en rehabiliteringsutredning.

MÅL

Samtliga medarbetare ska bli informerad om policyn minst en gång per år.

UTFALL

Har inte följts upp under 2016, men ambitionen är att göra det under 2017.

Vara transparenta i allt vi gör.

4 Arbeta
efter våra
värderingar

Vårt uppdrag

Myrorna är en ideell aktör som ägs av Frälsningsarmén. Vår uppgift är att ta emot gåvor och sälja dem, erbjuda arbetspraktik och på så sätt skapa överskott som finansierar ca en tredjedel av Frälsningsarméns sociala arbete. Vår verksamhet grundas på att samhället och konsumenten har förtroende för vårt uppdrag och hur vi genomför det. Idag upplevs Myrorna som ett starkt varumärke med högt förtroende. Det är något vi är rädda om och vill fortsätta att stärka. Därför vill vi arbeta med transparens i allt vi gör.

Strategi

Vi vill bibehålla och stärka vårt förtroende genom att alltid ha transparens i vår verksamhet. Transparensen gäller hur vi hanterar gåvan från insamling till försäljning, hur vi utvecklar våra medarbetare, hur vi arbetar med arbetspraktik samt hantering av våra finansiella flöden. Den går ofta hand i hand med vårt arbete med att kontinuerligt kvalitetssäkra verksamheten som t.ex. i våra aktiviteter med att utveckla systemstöd eller rutiner för statistikhantering.



Vara transparenta i allt vi gör.

4 Arbeta efter våra värderingar

Gåvans väg

Myrorna har som mål att utveckla full spårbarhet från insamlingspunkt till försäljning, både i våra 33 butiker runt om i landet och till våra kunder på den utländska marknaden. Det är viktigt för oss att kunna berätta om vad som händer med all textil och de heminredningsartiklar vi samlar in varje år. Myrorna anser att spårbarheten är grundläggande för vår trovärdighet gentemot givare och samarbetspartners. Vi har under året arbetat med flera projekt som syftar till att öka och bättre kommunicera vår transparens.

MÅL

Fortsätt öka transparens i gåvans väg.

UTFALL

- Fortsatt arbete med att internt kvalitetssäkra Myrornas statistik och avfallshantering.
- Medverkat i det frivilliga certifieringssystemet "Nordic textile reuse and recycling commitment".
- Förbättrat och utvecklat Myrornas uppförandekod som ska säkerställa en korrekt hantering av våra gåvor när de säljs på utlandsmarknaden.



Det är viktigt för oss att kunna berätta om vad som händer med all textil och de heminredningsartiklar vi samlar in.

Göra medvetna val.

4 Arbeta
efter våra
värderingar

Vårt uppdrag

Som alla verksamheter har Myrorna en påverkan på miljön, alltifrån vår logistik till våra inköp och hur vi städar våra butiker.

Strategi

Genom medvetna val vill vi minska vår miljöpåverkan och säkra en hantering av gåvorna på ett etiskt och lagligt sätt.



Göra medvetna val.

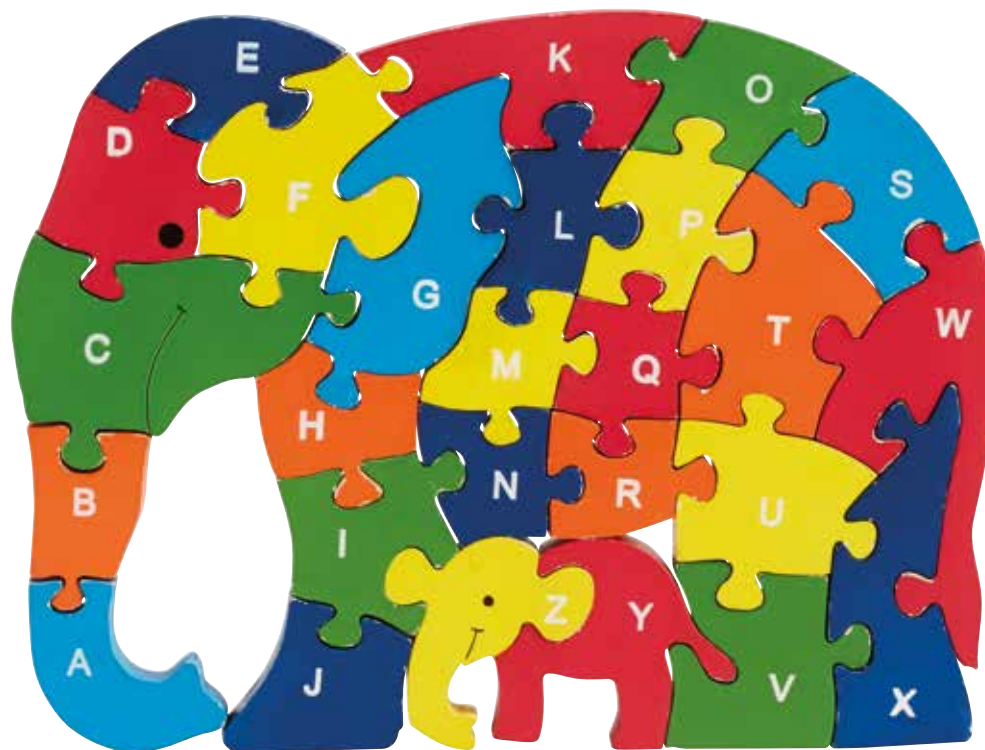
4 Arbeta efter våra värderingar

Riktlinjer för hantering av produkter

Vårt ansvar är att skapa så mycket värde som möjligt av de gåvor som skänks till Myrorna. Vissa produkter säljer vi dock inte, antingen för att det strider mot lagen att sälja dem, eller för att de strider mot de allmänna principer och värderingar samt den etik som Myrorna står för. Vi har utformat våra riktlinjer för att våra kunder ska känna sig trygga när de handlar hos Myrorna.

PRODUKTER FRÅN DJUR

Det finns en etisk diskussion kring pälsförsäljning och andra produkter från djur. Myrorna säljer vissa av dessa produkter av respekt för givarens ambition att skapa ekonomiska medel till Frälsningsarméns sociala arbete. Däremot säljer vi inte pälsar och andra varor från utrotningshotade arter som t.ex. leopard eller gepard. Vi har ett samarbetsavtal med Naturhistoriska riksmuseet som tar emot dessa produkter och avgör om de ska användas till utställningar, forskning eller om de ska förbrännas. Allt i syfte att långsiktigt skydda utrotningshotade djur.



**PRODUKTER TILLVERKADE AV
UTROTNINGSHOTADE TRÄSLAG**
Flera tropiska träddarter från Asien, Centralamerika och Madagaskar hotas av ökad handel. Vi skall vara uppmärksamma på vilka träslag vi säljer i våra butiker –

oavsett om det är i form av råvirke, faner, möbler eller musikinstrument. Vi följer CITES-konventionens appendix och EU:s bilagor om förbud mot handel med utrotningshotade träslag.

VAPEN OCH AMMUNITION

Myrorna säljer inte vapen och ammunition som kräver licens, med undantag för knivar som kan anses vara arbetsverktyg, samt sablar, svärd och liknande vapen med antikvärde eller vapen tillverkade som prydadsföremål.

LEKSAKER

Det finns en risk att leksaker som skänkts till Myrorna kan innehålla kemikalier som inte är hälsosamma för barn. Därför säljer Myrorna inte trasiga leksaker. Undantaget är leksaker som trots att de är trasiga har ett högt antik- eller samlarvärde. Dessa föremål exponeras av säkerhetsskäl i ett låsbart skåp.

MÅL:

Vi ska arbeta kontinuerligt med att följa upp riktlinjerna för hantering av produkter. De ska uppdateras enligt rådande lagstiftning.

UTFALL

Årlig genomgång av riktlinjerna är genomförd.

Göra medvetna val.

4 Arbeta efter våra värderingar

Hållbara inköp

Det är viktigt att vi tar ansvar för vår egen miljöpåverkan. Genom våra transporter, inköp, belysning med mera, påverkar vi miljön på ett negativt sätt. En påverkan är oundviklig, men vår målsättning är att minimera denna påverkan. Redan idag har Myrorna genom olika beslut och åtgärder kommit en bit på vägen när det kommer till vår egen påverkan. Vi kommer givetvis fortsätta detta viktiga arbete framöver på olika sätt.

De beslut och åtgärder vi tagit hittills är följande:

- Vi väljer miljömärkta förbrukningsvaror.
- Vi städar miljövänligt.
- Vi väljer plastkassar med återvunnen plast.
- Vi väljer effektiv belysning vid inköp av ny belysning.
- Vi sorterar avfallet från verksamheten på ett miljöriktigt sätt.
- Vi källsorterar i personalrummet.
- Vi trycker våra trycksaker i ett Svanen-märkt tryckeri.



MÅL

Vidareutveckla arbetssätt och uppföljning

UTFALL

Ingen uppföljning är gjord.

Transporter

Vår egen transportorganisation och tre entreprenörer sköter vår logistik med att samla in gåvor, lämna dem för sortering och leverera fram och tillbaka till butik. Våra logistiska lösningar är avgörande för att uppnå våra långsiktiga mål kring att öka återanvändningen. För att kontinuerligt minska vår miljöpåverkan fasar vi successivt ut äldre lastbilar. Vi ser över hur vår logistik kan optimeras och effektiviseras, vilket också kommer ge en positiv miljöeffekt. Nästa steg är att identifiera vårt nuläge för att ta fram en handlingsplan för en effektivare logistik.

MÅL

Identifiera mätpunkter med syfte att effektivisera våra logistiklösningar.

UTFALL

- 3 st nya lastbilar
- 5 st sålda lastbilar
- Processkartläggning pågår.

5

Bidra till samhällsförändring.

Återanvändningsmarknaden i Sverige är unik eftersom civilsamhällets aktörer står för hela 87 procent av den totala försäljningen av second hand kläder i Sverige. Gemensamt för aktörerna är att deras överskott återinvesteras i socialt arbete i svenska kommuner eller globala hållbarhetsprojekt.

Myrorna ska verka för ett mer medmänskligt och hållbart samhälle och generera ett stabilt och långsiktigt överskott som går till Frälsningsarméns sociala arbete. Vi har utvecklat långsiktiga mål med avsikt att växa och utvecklas. För att lyckas måste vi fortsätta vara ett relevant val för second hand-kunden, för våra samarbetspartners och inte minst för den individ som är i behov av kvalitativ arbetspraktik. Omvärlden är i ständig förändring, vilket påverkar vår verksamhet när det kommer till såväl återanvändning som arbetspraktik. Därför arbetar Myrorna tillsammans med andra aktörer i samhället. Vi vill bidra till samhällsförändring.

Återanvändning, arbetspraktik och återinvestering i samhället via Frälsningsarméns sociala arbete är områden som hör ihop. Det är också vår uppgift att tydliggöra hur arbetet med dessa tre områden hänger i ihop och blir till nytta för samhället i stort.

Identifiera och lösa utmaningar.

Vårt uppdrag

Myrornas uppdrag sedan 120 år tillbaka är att genom ökad återanvändning och kvalitativ arbetspraktik skapa ett stabilt överskott till Frälsningsarméns sociala arbete i Sverige. Uppdraget kommer att förbli detsamma för lång tid framöver och vi behöver utvecklas i takt med att omvärlden förändras. Myrorna vill vara en aktör som bidrar till att identifiera och skapa lösningar för de behov som finns utifrån såväl samhällets som individens perspektiv.

Strategi

Vi vill skapa samhällsförändring genom att:

- Tydliggöra vikten av Myrornas roll i samhället genom att visa på effekterna av vårt arbete.
- Samverka med beslutsfattare, myndigheter och andra branscher.
- Arbeta på både ett lokalt och ett nationellt perspektiv.
- Visa på synergier mellan återanvändning och arbetspraktik.
- Driva branschövergripande frågor, visa på vilka förutsättningar ökad återanvändning och kvalitativ arbetspraktik kräver.
- Arbeta opinionsbildande kring våra frågeställningar.
- Utveckla vår verksamhet och sprida kunskap inom återanvändning och arbetspraktik.



Identifiera och lösa utmaningar.

Driva branschöverskridande frågor

Vår samverkan med olika intressenter syftar till att förtydliga vår roll och lyfta vikten av civilsamhällets aktörer i samhället. Framförallt på marknaden för återanvändning och arbetspraktik där vi driver viktiga branschfrågor.

SEMINARIER

Under våren 2016 och under Almedalsveckan höll Myrorna seminarier på temat varför, och hur, sociala värden kan inkluderas på ett område som styrs av avfallsagstiftningen; Återanvändning har med flyktingkrisen att göra! – Hur samverkar vi och fångar sociala värden? Det handlar även om reglering och formalisering av marknaden för återanvändning - en marknad där ideell second hand traditionellt varit dominerande men som blir allt mer konkurrensutsatt och kommersiell.

Under året har Myrorna varit representant för de ideella second hand-aktörerna i Naturvårdsverkets referensgrupp för framtagning av förslaget.

[reglering av textilinsamling, red. anm.]

Att värna om konkurrensen genom någon form av urvalsförfarande för insamlingsaktörer är positivt för en seriös hantering av andrahandstextilier och prylar. Men det är viktigt att inkludera sociala värden på ett område som styrs av avfallsagstiftningen.

REFERENSGRUPP FÖR FÖRSLAG OM REGLERING AV TEXTILINSAMLING

Vi arbetar ständigt med att skapa goda förutsättningar och förståelse för våra branschfrågor. Det gör vi genom vårt nätverk Ideell Second Hand (ISH). Myrorna har ordföranderollen och är en drivande aktör. Gemensamt för medlemmarna i ISH är att vi har 90-konton och att överskottet från secondhandverksamheten går till socialt arbete.

I september 2016 lade Naturvårdsverket, på uppdrag av regeringen, fram förslag på hur hantering av textilier kan göras mer hållbar. Under året har Myrorna varit representant för de ideella second hand-aktörerna i Naturvårdsverkets referensgrupp för framtagning av förslaget. Det har handlat om exempelvis intervjuer, medverkan i forskningsrapporter som skall ligga till grund till förslaget, samtal med modebranschens och

Svenska Handels projekt T4RI. Förutom detta har vi haft möten med politiker för att ge vår syn på förslagen och de förutsättningar, som vi ideella aktörer, behöver för att fortsatt kunna verka för ökad återanvändning.

Om det blir en reglering, hur ska vi då formalisera samverkan med producenter eller kommuner? Vilka former kan en reglering ha, vilken politisk viljeyttring krävs? Är det ett idéburet offentligt partnerskap, en upphandling av tjänstekoncession eller en överenskommelse mellan kommun och civilsamhälle? Påverkansarbetet kommer att fortsätta under 2017.

MÅL

- Skapa goda förutsättningar för ökad återanvändning och kvalitativ arbetspraktik.
- Fortsätt förtydliga och skapa förutsättningar för ideell second hands uppdrag.

Identifiera och lösa utmaningar

Samverkan med våra intressenter

Myrorna vill driva ökad återanvändning i samverkan med våra intressenter. Vi har ett långsiktigt samarbete med många av Sveriges kommuner och vi för en kontinuerlig dialog om ökad insamling på kommunala insamlingsplatser. Vi prövar oss fram och testar nya sätt att arbeta tillsammans med marknadens aktörer inom mode och heminredning.

MÅL

Arbeta brett tillsammans med våra intressenter för att öka återanvändningen, göra det enklare att ge och öka medvetenheten hos konsumenten.

UTFALL

- Initiativet "Aktivera din garderob" deltar i EU-projektet "Europa Minskar Avfallet". Syftet är att inspirera till ett mer miljömedvetet tänkande och agerande genom att visa upp konkreta exempel på aktiviteter som leder till minskat avfall.
- Myrorna samarbetade med Lindex kring ett projekt med utsorterade jeans från Myrorna som blev till miljövänliga sneakers. Skon lanserades i februari med Lindex vårkollektion.

FAKTA HÅLLBAR SNEAKER

- En sneaker tillverkad av Fair Unlimited med återanvänt jeanstyng från Myrorna.
- Hanteringen av jeansen i den process där jeansbenen blir avklippta, görs av Sigtuna Hantverkshus, ett socialt affärscenter för kvinnor.
- Fodret och innersulan är producerat i Fairtrade-certifierad och ekologisk bomull.
- Sulorna är tillverkade av 100 procent FSC-certifierad naturgummi och kommer från ansvarsfullt skötta skogar. Gummit är också producerat enligt fair trade principen vilket betyder att en premie betalas för varje kilo gummi som köpts, och går till utvecklingsprojekt som gynnar de anställda hos gummiproducenterna och deras familjer.
- Fabriken i Pakistan, där skorna till slut sätts ihop får också fair trade-premier som går till projekt till förmån för de anställda och deras familjer.

LINDEX

Identifiera och lösa utmaningar

5 Bidra till samhällsförändring

Bygga kunskap inom återanvändning

Vi tar del av och medverkar i olika forskningssammanhang som stödjer utvecklingen av våra frågor. Det är en viktig del av vår omvärldsbevakning för att utveckla vår verksamhet. Bland annat har vi deltagit i forskningsprogrammen "Mistra Future Fashion" och "Bioinnovation" som rör utveckling av återanvändning och återvinning av textil. Det frivilliga certifieringssystemet "Nordic textile reuse and recycling commitment" som Svenska miljöinstitutet driver på uppdrag av Nordiska ministerrådet.

Vi integrerar och uppdaterar relevant kunskap och forskningsresultat i våra egna strategier och mål. Genom att arbeta kunskapsdrivet samverkar vi mer med andra intressenter för att tillsammans nå gemensamma mål.



MÅL:
Medverka till, sprida, inhämta och implementera ny kunskap.



Kontakt

Våra rapporter och mer fakta hittar du på myrorna.se.

Du kan också följa oss på:

Facebook, Instagram, Twitter, Pinterest, Youtube,

Vi tar gärna emot frågor eller synpunkter på vår hållbarhetsrapport. Vänligen ta kontakt via marknad@myrorna.se.

Bilder

Omslag: Foto: Susanne Emanuelsson

s2: Foto: Susanne Emanuelsson

s4: Frida Vega Salomonsson

s5: Foto: Tomas Gunnarsson

s.7 Foto: Frida Vega Salomonsson

s.8 Foto: Tina Axelsson

s.9 Foto: Tina Axelsson

s.11 Foto: Frida Vega Salomonsson

s.12 Foto: Susanne Emanuelsson, Frida Vega Salomonsson och Lindex.

s.17 Foto: Susanne Emanuelsson

s.18 Foto: Susanne Emanuelsson

s.19 Foto: Kokokaka/Aoki

s.20 Foto: Myrorna

s.22 Foto: Frida Vega Salomonsson

s. 24 Foto: Tina Axelsson

s.25 Foto: Tina Axelsson

s.27 Foto: Tina Axelsson

s.29: Foto: Tina Axelsson

s.31 Foto: Tina Axelsson

s.34 Foto: Tina Axelsson

s.35 Foto: Tina Axelsson

s.36 Foto: Tina Axelsson

s.38 Foto: Tina Axelsson

s.39 Foto: Tina Axelsson

s.40 Foto: Frida Vega Salomonsson

s.41 Foto: Erika Lidén

s.42 Foto: Tina Axelsson

s.44 Foto: Myrorna

s.46 Foto: Lindex

s.47 Foto: Frida Vega Salomonsson

s.48 Foto: Susanne Emanuelsson

FOTNOT

1. <http://www.smed.se/wp-content/uploads/2014/06/Slutrapport.pdf>

2. Myrornas Aktivera garderoben-rapport, aktiveradgarderoben.se. Undersökningen gjordes av Cint Snabba Svar under perioden 24-30 september 2015, och besvarades av 1031 svenskar. Respondenterna är statistiskt representativa för den svenska befolkningen avseende kön, ålder och region.

3. Myrornas kännedomsmätning genomförd av Yougov 2016.

4. Fretex International AS (FI) är ett tradingbolag för textil på den internationella marknaden för textil. FI ägs av Myrorna och Fretex, Norska Frälsningsarméns second hand-kedja.

5. Digital testundersökning i ett urval av butiker i Stockholm och Uppsala. Genomfördes av en extern leverantör.

